

Студент 4 курсу
факультету менеджменту та маркетингу ХНЕУ ім. С. Кузнеця

СУЧАСНІ СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНОЇ ПІДСИСТЕМИ ВАНТАЖОПЕРЕРОБКИ

Анотація. Розглянуто основні чинники та тенденції розвитку сучасної логістики вантажопереробки, розвиток глобальної логістики та міжнародних поставок.

Аннотация. Рассмотрены основные факторы и тенденции развития современной логистики грузопереработки, развитие глобальной логистики и международных поставок.

Annotation. The article describes the main trends and factors of development of modern cargo handling logistics, the development of global logistics and international deliveries.

Ключові слова: логістика, вантажопереробка, глобальна логістика, міжнародні постачання.

Метою статті є детальне вивчення та освітлення таких питань, як: чинники та тенденції розвитку сучасної логістики вантажопереробки, глобальна логістика та розвиток міжнародних поставок.

Логістика підсистеми вантажопереробки як сьогодні, так і в майбутньому буде основним чинником у конкурентній боротьбі. Успіх у конкурентній боротьбі між підприємствами та мережами єдиного ланцюга створення вартості, між країнами та економічними регіонами визначається, у першу чергу, рівнем компетенції в логістиці. Так, дослідження, проведені на підприємствах, доводять позитивний взаємозв'язок між ефективною логістикою та успіхом у підприємницькій діяльності. Сучасний етап розвитку логістики характеризується створенням великої кількості професійних організацій. Це пов'язано з тим, що мистецтво логістики розвивається настільки стрімко та швидко, що професіоналам доводиться постійно займатися самоосвітою.

Глобальна господарська діяльність – це поки ще освоєвана "територія", для якої характерна зростаюча потреба в логістичному менеджменті. Сьогодні інформаційні технології є головним джерелом зростання продуктивності та конкурентоспроможності [1].

Питання розвитку сучасної логістики підсистеми вантажопереробки висвітлені у вітчизняній та зарубіжній літературі такими вченими, як: Анікін Б. А., Банько В. Г., Є. Крикавський, Міротін Л. Б., Іванов Д. А., Окландер М. А., Пономарьова Ю. В., Смахов А. А., Стаханов В. Н., Стерлігова А. Н., Смиринський В. В., Уваров С. А. та ін. Однак вивченню чинників та тенденцій розвитку сучасної логістики підсистеми вантажопереробки, питанням глобальної логістики та сучасних інформаційних технологій у логістиці приділялося істотно менше уваги.

До сучасних тенденцій логістики вантажопереробки відносяться такі:

1. Відбулися фундаментальні зміни у філософії товарно-матеріальних запасів.
2. Асортимент товарів істотно розширився.
3. Відбулися революційні зміни у сфері виробництва комп'ютерів та комунікаційних технологій, що сприяло здійсненню логістичного підходу, побудованого на безлічі облікових елементів та оперуючого великими обсягами даних.
4. Використання комп'ютерів у світі бізнесу постійно розширюється. У багатьох фірм з'явилася можливість систематично вивчати якість сервісу, що їм надають постачальники. Проводячи такого роду аналіз, багато фірм одержали можливість модернізації своїх систем розподілу.
5. Громадськість звернула увагу на проблеми забруднення навколишнього середовища та повторного використання відходів (рециклінг). Ці проблеми пов'язані з логістикою, оскільки мова йде про пакувальні матеріали та про створення каналів повернення відходів для переробки.
6. З'явилися нові, великі мережі роздрібного продажу та торговельні фірми масового продажу з дуже складними логістичними системами. Крім центрів масової торгівлі, з'явилися також мережі великих спеціалізованих магазинів, що процвітають багато в чому завдяки добре відпрацьованим логістичним системам.
7. Розширення асортименту пропонованих логістичних послуг:
 - відстрочення, що полягає в тому, що в розподільну систему передається майже готова продукція, при цьому її модифікація або облік останніх вимог споживачів відкладаються до самого останнього можливого моменту, що істотно знижує рівень запасів;
 - перевалювання, використовування прямого відвантаження, які зводять до нуля запаси та відповідні витрати в розподільних центрах;
 - масовий випуск продукції на замовлення, об'єднуючий вигоди масового виробництва з гнучкістю продукції на замовлення (B2C);
 - пряма доставка через електронні мережі передачі даних, через кур'єрські служби, служби експрес-доставки посилок;
 - послуга управління запасами продавцем, яка полягає в тому, що постачальники управляють як власними запасами, так і запасами, що зберігаються в нижніх ланках ланцюга поставок, що знижує загальні витрати;
 - синхронізоване переміщення матеріалів, при якому інформація про рух доводиться до всіх учасників ланцюга

8. Аутсорсинг – передача функцій контролю над розподілом готової продукції від виробників до спеціалізованих фірм. Це дозволяє їм, по-перше, використовувати більший досвід спеціалізованих логістичних фірм у розподілі продукції, а по-друге, більшою мірою зосередитися на своїй основній діяльності – виробництві, розвитку та просуванні на ринок своєї продукції, і, по-третє, скоротити свої невідгдані витрати [2].

9. Скорочення числа постачальників та формування довгострокової співпраці з логістичними фірмами. У минулому фірми мали велику кількість постачальників, які конкурували один з одним, що допомагало укладати вигідні угоди. У сучасних умовах логістичні фірми все більш притягуються до управління всіма процесами в ланцюзі поставок, а фірми-клієнти все частіше ознайомлюють їх зі своєю довгостроковою метою, щоб спільно розробляти взаємоприйнятні рішення. Клієнти все більше цінують свій час та все більше довіряють професіоналам-логістам, з якими співробітничують. Вони прагнуть обмежити їх число, але розвивати довгострокову співпрацю з тими, кого вони обрали в партнери.

10. Удосконалення методів управління логістичними процесами. Розробляються нові та вдосконалюють вже існуючі методи управління логістичними процесами, покликані вирішити відомі логістичні цілі: скоротити складські запаси, оперативно реагувати на зміни попиту, понизити собівартість продукції, оптимізувати транспортні потоки, скоординувати діяльність усіх елементів логістичного ланцюга та ін. [3].

Також сучасний етап розвитку логістики характеризується створенням великої кількості професійних організацій. Це пов'язано з тим, що мистецтво логістики вантажопереробки розвивається настільки швидко та швидко, що професіоналам доводиться постійно займатися самоосвітою. До світових логістичних організацій відносяться: Канадська асоціація логістичного менеджменту; Американське товариство з контролю за виробництвом та запасами; Американське товариство транспорту та логістики; Асоціація транспортного права, логістики та політики; Міжнародне логістичне товариство; Наукова та освітня рада зі складських процесів; Європейська асоціація логістики (поєднує професійні логістичні організації 20 країн); Асоціації логістики України та Росії.

Застосування логістики значно підвищує продуктивність праці як у сфері обігу, так і у сфері виробництва. За оцінками фахівців, з початку 1980-х років у США в щорічному загальному збільшенні продуктивності праці (5 – 6 %) половина (2,5 – 3 %) досягається за рахунок поширення логістики. Установлено, що скорочення на 1 % логістичних витрат еквівалентно майже 10-відсотковому збільшенню обсягу продажів. Наскрізнний моніторинг матеріального потоку, за даними Європейської асоціації, забезпечує скорочення запасів на 30 – 70 %; за даними промислової асоціації США – на 3 – 50 %. На думку фахівців (експертна оцінка), застосування логістики дозволяє: знизити рівень запасів на 30 – 50 %; скоротити час руху продукції на 25 – 45 %; скоротити повторні складські перевезення в 1,5 – 2 рази; скоротити витрати на автоперевезення на 7 – 20 %, на залізничні – на 5 – 12 % [2].

Розглянувши поставлені питання, можна зробити такі висновки.

Глобальні маркетингові та логістичні операції дозволяють компаніям домогтися ринкового зростання, значної економії за рахунок масштабів діяльності та підвищення прибутковості. На сучасному світовому ринку підсилюється роль логістики вантажопереробки та зростає значення логістичного менеджменту. Тенденції майбутнього розвитку дозволяють припустити, що роль логістики вантажопереробки як чинника успіху в конкурентній боротьбі і в майбутньому буде тільки зростати.

Відкриваються нові організації, що мають доступ до знань про місцеві ринки і забезпечують економію операційних витрат, однак установлення глобальних партнерських відносин і управління ними самі по собі вимагають значних зусиль. Створенню подібних союзів повинен сприяти розвиток інтегрованих розподільних і транспортних мереж. Перераховані завдання збільшують потреби в логістичному менеджменті, оскільки для їхнього рішення потрібні велика чутливість до запитів ринку й облік більш різноманітних альтернатив.

Наук. керівн. Колодізева Т. О.

Література: 1. Аникин Б. А. Логистика / Б. А. Аникин. – 3-е изд., перер. и доп. – М. : Инфра-М, 2002. – 368 с. 2. Крикавський С. В. Логістичні системи : навч. посібн. / В. Є. Крикавський, Н. В. Чернописька. – Львів : Вид. Національного університету "Львівська політехніка", 2009. – 264 с. 3. Банько В. Г. Логістика : навч. посібн. / В. Г. Банько. – 2-ге вид., перер. – К. : КНТ, 2007. – 332 с. 4. Окландер М. А. Логістика : підручник / М. А. Окландер. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 346 с. 5. Миротин Л. Б. Транспортная логистика : учебн. пособ. / Л. Б. Миротин. – М., 1996. – 212 с. 6. Смехов А. А. Автоматизированные склады / А. А. Смехов. – 4-е изд., перер. и доп. – М. : Машиностроение, 1987. – 296 с. 7. Стерлигова О. М. Управление запасами в цепях поставок / О. М. Стерлигова. – М. : Изд. "ИНФРА-М" 2008. – 430 с.